

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

COUR EUROPEENNE DES DROITS DE L'HOMME

Başvuru No:46514/15

9 Şubat 2016 tarihli yazınız uyarınca başvurumuzla ilgili önemli gelişmeleri ve ilgili ulusal mahkeme kararlarını bildirmemiz talep edilmiştir. 15.09.2015 tarihinde gerçekleştirdiğimiz başvuru sonrasındaki gelişmeler aşağıdaki gibidir;

I. AOÇ alanlarına ilişkin 2012 yılında Başbakanlık Hizmet Binası adı altında yapımına başlanan 2014 yılından itibaren Cumhurbaşkanlığına kullanılan yapının bulunduğu alana özel olarak; Başbakanlık İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı'nın talebi üzerine "Atatürk Orman Çiftliği Alanlarına ait 1/10.000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1.Derece Doğal ve Tarihi Sit Alanı Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı (ana plan)" kapsamında kalan ve yaklaşık 90 hektar büyüklüğündeki; güneyde Beştepe Caddesi, batıda Söğütözü Caddesi, doğuda Çiftlik (Alparslan Türkeş) Caddesi ile çevrili Orman Genel Müdürlüğü Gazi Yerleşkesi ve civarının;5393 sayılı Belediye Kanununun 73. Maddesi uyarınca Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı ilanına ilişkin sınır teklifi Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 16.01.2012 tarih ve 136 sayılı kararı ile kabul edildi. Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinde kabul edilen kentsel dönüşüm alanı sınırları dahilindeki alana ilişkin 27 Nisan 2012 tarih ve 28276 sayılı Resmi Gazetede "T.C. Başbakanlık Gazi Yerleşkesi (OGM) Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı" ilan edilmesine ilişkin 2012/3074 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı. Bu karar ile 90 hektar kentsel dönüşüm alanı statüsüne kavuşturuldu. Bu kararlar da müvekkil Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından dava konusu edildi.

Danıştay 6.Dairesi, bakanlar kurulu kararının hukuka, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararına aykırı olmadığı gerekçesiyle yürütmenin durdurulması talebini oy çokluğu ile reddetti. Bu karara yapılan itiraz, Dava Daireleri Genel Kurulunca kabul görerek, Danıştay 6.Dairesinin yürütmenin durdurulması talebinin reddi kararı 30.04.2014 tarihinde kaldırıldı. Bu karar üzerine Danıştay 6.Dairesi oyçokluğu ile tarihi sit statüsü bulunmayan alanın Belediye Kanununun 73.maddesine göre kentsel dönüşüm ilan edilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle ikinci defa yürütmenin durdurulması talebinin reddine karar verdi. Bu karara ikinci kere yapılan itiraz üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu 11.06.2015 tarihinde kentsel dönüşüm ve

AOÇ hukukunun, AOÇ'nin tarihine geçecek bir karar verdi. (EK-1) Kararda AOÇ'nin kuruluşu, toprak kaybı, hukuki statüsü ele alındıktan sonra "AOÇ Kuruluş Kanununda özel bir statüye sahip Atatürk Orman Çiftliği sınırları içinde yapılacak imar uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş olup, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na tanınmış olan planlama yetkisinin, öncelikle Atatürk Orman Çiftliği arazisinin çiftlik niteliğini korumak suretiyle bütününe yönelik üst ölçekli plan ve koruma amaçlı imar planı yapılması, ardından da bu planlara uygun olarak alt ölçekli planların onaylanması ile sınırlı olduğu anlaşılmaktadır.

Kentsel gelişmenin, toplumsal, ekonomik ve mekansal olarak yeniden ele alındığı ve kentteki sorunlu alanların sağlıklı ve yaşanabilir hale getirilmesi için yeniden inşa etme, canlandırma, sağlıklılaştırma veya yeniden yapılandırılması için sadece alan özelinde mekansal belirlemeler yapmaya yönelik bir yöntem olan kentsel dönüşüm ve gelişim ilanına ilişkin dava konusu Bakanlar Kurulu kararının, Atatürk Orman Çiftliği'nin bütününe yönelik bir üst ölçekli plan ya da koruma amaçlı imar planı olmadığı gibi mer'i 1/10.000 ölçekli Atatürk Orman Çiftliği Alanları Nazım İmar Planı ve I. Derece Doğal ve Tarihi Sit Alanı Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı hükümleri uyarınca hazırlanan ve bu planlar ile bütünleşik planlama ve tasarım kararları getiren bir plan niteliğinde de olmadığı açıktır.

Dava konusu işlem, Atatürk Orman Çiftliğinin niteliği gözetilerek koruma amaçlı yapılan bir planlama işlemi olmayıp, kamu hizmet binası yapılabilmesi amacıyla tesis edilen bir işlemdir. Atatürk Orman Çiftliği, belediyelerce kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulanabilen herhangi bir planlı veya plansız alan gibi değerlendirilemez. Bu itibarla, kanunla "Atatürk Orman Çiftliği" olarak korunması gereken, özel bir statüye sahip olan alanın, Başbakanlık hizmet binası yapılması amacıyla bu statüsünün gerektirdiği koruma ilkelerinin dışına çıkarılarak, farklı bir statüye dahil edilmesi sonucunu doğuran dava konusu "Başbakanlık Gazi Yerleşkesi (OGM) Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı" ilanına ilişkin Bakanlar Kurulu kararında hukuka uyarlık görülmemiştir" denildi.

İdari Dava Daireleri Kurulunun kararı ile bakanlar kurulunun kentsel dönüşüm kararının kamu hizmet binasının yapılması amacıyla alındığı ve AOÇ'nin niteliğinin gözetilerek koruma amaçlı yapılan bir planlama işlemi olmadığı tespit edilmesi, kentsel dönüşümün amacına aykırı olarak işletildiğini ortaya koymaktadır. Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun kararı karşısında AOÇ'nin korunması gereken özel bir statüye

sahip olduğu ve koruma ilkelerini gözetmeyen kentsel dönüşüm kararının Sarayın yapımı için alındığı açıktır. Danıştay 6. Dairesi, Dava Daireleri Kurulu kararını dikkate almadan davanın reddine karar vermiştir. (EK-2) Red kararı tarafımızdan temyiz edilmiş olup, temyiz incelemesi devam etmektedir. (EK-3)

II. Başvuru sahibi TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Başkanı Tezcan Karakuş Candan'ın Atatürk Orman Çiftliği'nde hukuk çiğnenerek, başvuru konusu mahkeme kararına uyulmadan inşa edilen kaçak bir yapıya dikkat çekmek için demokratik eleştiri hakkını kullanmak suretiyle düzenlediği basın toplantıları sonucunda Cumhurbaşkanı Genel Sekreteri tarafından Cumhuriyet Başsavcılığı yerine Adalet Bakanlığı'na görevi kötüye kullanmak ve adil yargılanma hakkını ihlal etmek suretiyle müvekkil Tezcan Karakuş Candan hakkında hakaret suç duyurusunda bulunulmuş (EK-4)ve müvekkil hakkında Cumhurbaşkanına hakaret suçuyla ceza davası açılmıştır. İddianame ve iddianamenin kabul kararı ekte sunulmaktadır. (EK-5) Bununla birlikte aynı konuya ilişkin olarak Cumhurbaşkanı tarafından müvekkil aleyhine manevi tazminat davası açılmıştır. Bu gelişme ile gerek müvekkil Oda Başkanı gerekse müvekkil Oda bakımından "yargı kararlarının uygulanmayarak" hukuku yok sayma ve devamında kişileri baskı altına alma, kamuoyunda hedef göstererek yıldırımaya çalışma sürecinin şiddetlenerek devam ettiği ve Oda başkanı sıfatıyla müvekkil Tezcan Karakuş Candan'ın doğrudan mağdur edildiği açıkça görülmektedir. Kamuoyunu ilgilendiren kaçak bir yapıya dikkat çekmek için demokratik eleştiri hakkını kullanmak suretiyle düzenlediği basın toplantıları ve basın açıklamalarından ötürü sık sık soruşturma ve kovuşturma tehdidine maruz kalan, hatta Cumhurbaşkanına hakaretten yargılanan Mimarlar Odası Tezcan Karakuş Candan'ın demokrasinin gereği ve hukuk devleti ilkesi çiğnenmek suretiyle ihlal edilen ifade özgürlüğünün ve adil yargılanma hakkı Anayasa Mahkemesi'ne taşınmıştır.

III. Mahkemeniz yazısı uyarınca talep edilen müvekkil Tezcan Karakuş Candan'a ait nüfus cüzdanı ön yüzü fotokopisi dilekçemiz ekinde sunulmuştur. (EK-6)

Saygılarımızla

Başvurucular Vekilleri

Av. Gökçe Bolat-Av. Revşan Deniz Yıldırım Çobanoğlu

Ekler:

- 1- Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 11.06.2015 tarihli kararı
- 2- Danıştay 6.Daire red kararı
- 3- Temyiz dilekçesi
- 4- Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri tarafından Adalet Bakanlığı'na yapılan suç duyurusu
- 5- İddianame ve Ankara 43.Asliye Ceza Mahkemesinin iddianamenin kabulü kararı
- 6- Müvekkil Tezcan Karakuş Candan'a ait nüfus cüzdanı ön yüzü fotokopisi